

میرزا

عليه السلام

سیرت مہدوی

چهل حدیث سیرۂ مہدوی

تألیف:

سید محمود مدنی بچستانی

نشر معروف

قسم - خیابان مصلاى قدس - شماره ۶۸۲

صندوق پستی ۱۵۸ - ۳۷۱۶۵

تلفن ۹۲۶۱۷۵

مدنی بجزستانی ، سید محمود ، ۱۳۴۳
چهل حدیث سیرة مہدوی علیہ السلام / تالیف سید محمود مدنی بجزستانی -
قم : نشر معروف : ۱۳۷۸ ، ۸۰ ص : ۱۴ X ۱۱ س . م .

ISBN 964 - 6739 - 36 - 9 ۱۰۰۰ ریال

فہرست نویسی براساس اطلاعات فیبا (فہرست نویسی پیش از انتشار)
فارسی - عربی

کتابنامہ . چاپ دوم : اردی بہشت ۱۳۷۸ : ۱۲۰۰ ریال

۱ . م . ح . م . د بن حسن علیہ السلام ، امام دوازدهم ، ۲۵۵ ق . - احادیث ۲ . اربعینیات - قرن ۱۴

۳ . احادیث شیعہ - قرن ۱۴ . الف . عنوان .

۲۹۷ / ۹۵۹

BP ۵۱ / م ۴۵ ج ۹

م ۷۷ / ۱۱۴۳۹

کتابخانہ ملی ایران

نام کتاب چهل حدیث «سیرة مہدوی» علیہ السلام

مؤلف : سید محمود مدنی

لیتوگرافی : اعتماد - قم

چاپ : آسوہ - قم

نوبت چاپ : سوم مرداد ۷۹

تیراژ : ۵۰۰۰ نسخه

نشر معروف

قم - خیابان مصلائی قدس

شماره ۶۸۲ - تلفن ۹۲۶۱۷۵

صندوق پستی ۱۵۸ - ۳۷۱۶۵

دور نویس ۹۳۹۱۴۱

ISBN 964 - 6739 - 36 - 9

شابک ۹۶۴ - ۶۷۳۹ - ۳۶ - ۹

آدرس پست الکترونیکی جهانی MAROOF@NOORNET.NET

قیمت : ۱۲۰۰ ریال

فهرست

امام مهدی علیه السلام و خصوصیات شخصی او

- ۱ - پناه‌دهنده‌ترین و آگاهترین ۱۴
- ۲ - حضور ناشناس ۱۵
- ۳ - حضور در مراسم حج ۱۷
- ۴ - نماز جماعت در بیت المقدس ۱۸
- ۵ - سیره علوی و مهدوی ۱۹
- ۶ - الگوی زهد و جهاد ۲۰
- ۷ - دستی مبارک ۲۱
- ۸ - مقرّ حکومت مهدی علیه السلام ۲۲
- ۹ - آگاهی غیبی ۲۴
- ۱۰ - تلاش ۲۵

امام مهدی علیه السلام و شیوه‌های حکومتی

- ۱۱ - مظهر سنت‌های انبیا ۲۸

۳۰	۱۲ - اعزام نمایندگان
۳۲	۱۳ - برخورد با کارگزاران
۳۳	۱۴ - عزل کارگزاران ناسالم
۳۵	۱۵ - هشت ماه سلاح بدوشی
۳۶	۱۶ - شیوه نبرد با دشمنان
۳۸	۱۷ - شدت و خشونت
۴۰	۱۸ - انتقام از بنی امیه
۴۲	۱۹ - خشونتی بسیار و شایسته
۴۴	۲۰ - اقدامات اصلاحی
۴۶	۲۱ - پذیرش اموال پاک

امام مهدی علیه السلام و اصلاحات اعتقادی

۴۹	۲۲ - اسلام جدید
۵۰	۲۳ - اندیشه‌ها در پرتو هدایت و قرآن
۵۲	۲۴ - دانش گسترگی
۵۴	۲۵ - اقامه شریعت نبوی
۵۵	۲۶ - احیاگر قرآن و سنت
۵۶	۲۷ - تعلیم عمومی قرآن

امام مهدی علیه السلام و اصلاحات اقتصادی

۵۸	۲۸ - فقر زدایی عمومی
۵۹	۲۹ - سازندگی گسترده
۶۱	۳۰ - پرداخت وامها و آزادی بردگان
۶۳	۳۱ - استخراج گنجها و تقسیم مالها
۶۴	۳۲ - زمین در دست شیعیان
۶۶	۳۳ - بخششی گسترده
۶۸	۳۴ - فرمان عدالت و سازندگی
۷۰	۳۵ - خوان حکمت و ثروت
۷۲	۳۶ - مبارزه با ثروت اندوزی

امام مهدی علیه السلام و اجرای عدالت

۷۴	۳۷ - عدالت جهانی
۷۶	۳۸ - عدالت درباره نیکان و بدان
۷۷	۳۹ - باز پس گیری حقوق
۷۸	۴۰ - قضاوت بدون شاهد خواهی
۷۹	فهرست منابع

شناخت اجمالی امام

حضرت مهدی صاحب الزمان علیه السلام در روز جمعه نیمه شعبان ۲۵۵ هجری در شهر سامراء (سُرَّ مَنْ رَاَهُ) بدنیا آمد. پدر بزرگوارش امام حسن عسکری بود. و مادرش نرجس نام داشت و در سن ۵ سالگی پدر را از دست داد و خود به امامت رسید.

آن بزرگوار در اثر فشار دشمنان و طبق تقدیر الهی از آغاز تولد زندگی پنهانی داشت و تا سال ۳۲۹ هجری توسط نمایندگانی ویژه به نامهای: ۱ عثمان بن سعید ۲ محمد بن عثمان، ۳ حسین بن روح، ۴ علی بن محمد سمري با شیعیان در ارتباط بود که این دوره را غیبت صغری نامیده‌اند و پس از وفات علی بن محمد سمري غیبت کبری شروع و تاکنون ادامه دارد. طبق روایات مکرر و قطعی در کتب اهل سنت و شیعه فردی بنام مهدی از فرزندان پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم خواهد آمد و حکومت عدل جهانی را تأسیس خواهد کرد که بنابر نظر شیعه آن فرد امام دوازدهم شیعیان و فرزند امام حسن عسکری علیه السلام می‌باشد.

عجل الله له الفرج و جعلنا من اعوانه و انصاره.

مقدمه

امام سجاد علیه السلام فرمود:

أَلَا وَإِنَّ أَبْغَضَ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ

مَنْ يَقْتَدِي بِسُنَّةِ إِمَامٍ وَ لَا يَقْتَدِي بِأَعْمَالِهِ.

هشدار که منفورترین مردم نزد پرورگار، کسی است که

شیوه امامی را پیروی کند ولی از سیره عملی او پیروی ننماید.

برای «چگونه بودن» نیاز به الگو داریم و نقش الگو در تربیت چنان روشن است که نیازی به بیان و توضیح نیست.

آنچه در این الگوگیری و اسوه‌یابی و تأسی به اخلاق

اولیاء الهی کار ساز است، آشنایی با جزئیات صفات و رفتار آنان، نه کلیات. خوشبختانه در کتب حدیث و سیره، نمونه‌های رفتاری پیامبر و امامان بصورت ریز و جزئی آمده است که آشنایی با آنها بسیار سودمند است و گامی جهت خودسازی و تعالی بخشیدن به جامعه است.

انسان در دید ژرف‌نگر اسلام، بیابانگردی سرگردان و گمگشته‌ای در تاریکزار زندگی نیست. او کشتی شکسته‌ای شوربخت و ناامید و اسیر موجهای بیم‌زا و هراس‌آفرین نمی‌باشد.

بلکه موجودی مسؤول است که با مقصد و مقصودی مشخص با زاد و توشه‌ای کامل و راهنمایی درونی و برونی به سفری پرداخته که از صحرای عدم آغاز می‌شود و تا بار یافتن به لقاء الهی ادامه دارد.

تمامی نیروهای خلقت، انسان را در این سفر صادقانه یاری می‌کنند و خداوند با لطف بیکران خویش از

راههای گوناگون [به هدایت] پرداخته است و بهترین جایگاه جاودانه را در سرای آخرت برای او مهیا کرده است.

انسان برای به دست آوردن نیکبختی خویش و سعادت‌مندی جامعه و رضایت خداوند باید در طول این سفر چگونه زیستن را بیاموزد و این آموزه‌ها را در زندگی خویش بکار بگمارد.

اسلام عزیز برای پاسخگویی بدین سؤال بسیار اساسی دو شیوه را دنبال کرده است:

الف: بیان احکام و دستورهای زندگی از آغاز تا فرجام

ب: ارائه الگوهای تربیتی و نمونه‌های عینی کمال بر اساس همین شیوه دوم در قرآن مجید بارها از پیامبران و دیگر انسانهای والا سخن به میان آمده، و از جنبه‌های الگویی آنان ستایش شده تا دیگران نیز به آنان تأسی بجوریند.

در مکتب حیاتبخش تشیع (اسلام راستین) معرفی
این الگوهای الهی گسترده‌تر است و پیشوایان معصوم
که بهترین اسوه‌ها و الگوهای زندگی‌اند فراروی
چشمان باز و دل‌های آگاه قرار دارد تا آنانکه مسؤولیت
الهی و رسالت انسانی خویش را درک کرده‌اند و تصمیم
برای رسیدن به چکادهای فرازمند فضیلت و کمال
دارند با درس گرفتن از آنان زیستنی شرافتمندانه که
سعادت دنیا و آخرت را تأمین می‌کند در پیش گیرند.
رسول خدا ﷺ و امامان معصوم علیهم‌السلام، اسوه بشریت‌اند
و تبعیت عملی از آنان رهنمون کمالجویان است.

پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم فرمود:

أَدَبِي رَبِّي فَأَحْسَنَ تَأْدِيبِي،

خداوند مرا تأدیب کرده و ادبم را نیکو ساخته است.
ویژگی سیره معصومین در این است که مورد پسند و

قبول پروردگار است و با اطمینان می توان از آن پیروی کرد.

اکنون به عنوان نمونه‌ای از دریای مواج و گرانقدر روایات، چهل حدیث از سیره هریک از معصومین علیهم‌السلام به پیشگاه امت اسلامی عرضه می شود. امید که همه ما را چراغ راه و رهتوشه سفری باشد برای رسیدن به سعادت دنیا و نیکبختی آخرت.

در مجموعه چهل حدیث شریف که در این کتاب تقدیم می شود، با نمونه‌هایی از اخلاق و سیره عملی مولا یمان حضرت مهدی علیه‌السلام آشنا می شویم. به امید آنکه هماهنگی اخلاق و رفتار ما با آن یار سفر کرده و آن خورشید پنهان، لیاقت انتظار و توفیق دیدار او را به ما عطا کند و زندگی ما مورد رضایت آن حجّت بالغه الهی قرار گیرد.

قَالَ اللَّهُ تَعَالَى

وَأُريدُ أَنْ نَمُنُّ

عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ

وَنَجْعَلَهُمْ أُمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ.

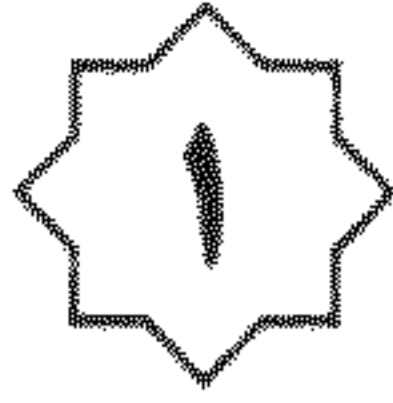
سورة قصص، آیه ۵

و ما اراده کرده ایم بر آنانکه در زمین ضعیف نگه داشته شده اند منت نهیم و آنان را پیشوایان قرار دهیم و آنان را وارثان (زمین) گردانیم.

فصل اول :

امام مهدی علیه السلام

و خصوصیات شخصی او

پناه‌دهنده‌ترین و آگاه‌ترین

قَالَ عَلِيُّ عليه السلام فِي صِفَةِ الْمَهْدِيِّ:

أَوْسَعُكُمْ كَهْفًا وَ أَكْثَرُكُمْ عِلْمًا
وَ أَوْصَلُكُمْ رَحِمًا ... شَوْقًا إِلَى رُؤْيَيْتِهِ.

امیر مؤمنان علیه السلام درباره صفات مهدی علیه السلام فرمود:

پناه‌دهی او از همه شما گسترده‌تر و دانشش از همه شما بیشتر و رسیدگی به خویشانش از همه شما فزونتر است ... چقدر مشتاق دیدن اویم!

حضور ناشناس

قال الصادق عليه السلام:

فَمَا تُنْكِرُ هَذِهِ الْأُمَّةُ أَنْ يَفْعَلَ اللَّهُ جَلًّا وَعَزًّا
بِحُجَّتِهِ كَمَا فَعَلَ بِيُوسُفَ أَنْ يَمْشِيَ فِي أَسْوَاقِهِمْ
وَيَطَّأُ بِسُطَّهِمْ حَتَّى يَأْذَنَ اللَّهُ فِي ذَلِكَ لَهُ.

امام ششم عليه السلام فرمود:

چگونه این امت انکار می کنند که خداوند با
حجت خویش چگونه رفتار نماید که با حضرت

یوسف رفتار نمود (امام زمان علیه السلام بصورت
ناشناس) در بازارهایشان حرکت نماید و پای بر
فرشهایشان بگذارد تا اینکه خدا در این باره به او
اجازه (ظهور) بدهد.

الکافی، ج ۱، کتاب الحجۃ، ص ۱۳۴، روایت ۸۸۵.

حضور در مراسم حج

قَالَ الصَّادِقُ عليه السلام :

يَفْقُدُ النَّاسُ إِمَامَهُمْ

فَيَشْهَدُ الْمَوْسِمَ فَيَرَاهُمْ وَلَا يَرَوْنَهُ.

امام صادق عليه السلام فرمود:

مردم امام خویش را نیابند (امامشان غایب از

نظرها باشد) پس امام هنگام حج در مراسم حج

حضور یابد و ایشان را ببینند، ولی آنان وی را نبینند.

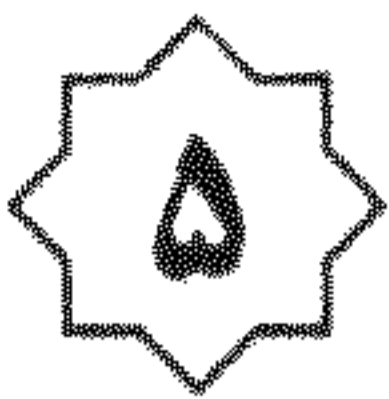
نماز جماعت در بیت المقدس

قَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

وَيَدْخُلُ الْمَهْدِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَيْتَ الْمُقَدَّسِ وَ يُصَلِّي بِالنَّاسِ
 إِمَاماً... فَيَتَقَدَّمُ الْمَهْدِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَيُصَلِّي بِالنَّاسِ
 وَيُصَلِّي عِيسَى خَلْفَهُ وَ يُبَايِعُهُ.

امام علی علیه السلام فرمود:

مهدی علیه السلام وارد بیت المقدس شود و به امامت او
 مردم نماز می گزارند... مهدی علیه السلام جلو رفته و مردم
 و نیز عیسی علیه السلام پشت سر او نماز گزارند و عیسی با
 وی بیعت نماید.

سیره علوی و مهدوی

قال الصادق عليه السلام:

إِنَّ قَائِمَنَا إِذَا قَامَ لَبَسَ لِبَاسَ عَلِيٍّ عليه السلام
وَسَارَ بِسِيرَتِهِ.

امام صادق عليه السلام فرمود:

همانا چون قائم ما قیام کند، لباس علی عليه السلام را
پوشد و بر اساس شیوه و سیره او رفتار نماید.

الکوی زهد و جهاد

قال الصادق عليه السلام:

وَمَا تَسْتَعْجِلُونَ بِخُرُوجِ الْقَائِمِ؟
فَوَاللَّهِ مَا لِبَاسُهُ إِلَّا الْغَلِيظُ وَالْأَطْعَامُهُ إِلَّا الْجَشِبُ
وَمَا هُوَ إِلَّا السَّيْفُ وَالْمَوْتُ تَحْتَ ظِلِّ السَّيْفِ.

امام ششم عليه السلام فرمود:

چرا در باره قیام قائم شتاب می کنید؟ به خدا
سوگند! لباسش جز لباسی ضخیم و خوراکش جز
غذایی ناگوار نیست. قیام او جز شمشیر و مرگ در
سایه شمشیر نیست.

دستی مبارک

قال أمير المؤمنين عليه السلام:

... وَضَعَ يَدَهُ عَلَى رُؤُوسِ الْعِبَادِ
فَلَا يَبْقَى مُؤْمِنٌ إِلَّا ضَارَ قَلْبُهُ أَشَدَّ مِنْ زُبْرِ الْحَدِيدِ
وَاعْطَاهُ اللَّهُ قُوَّةَ أَرْبَعِينَ رَجُلًا.

امام علی عليه السلام فرمود:

(مهدی) دست بر سر بندگان (خداوند) گذارد،
پس هیچ مؤمنی باقی نمی ماند جز آنکه قلبش
محکمتر از پاره های آهن گردد و خداوند به او
نیروی چهل مرد را عنایت فرماید. کمال الدین، ص ۶۵۳.

مقرّ حکومت مهدی علیه السلام

قَالَ الصَّادِقُ علیه السلام:

دَارُ مُلْكِهِ الْكُوفَةُ وَ مَجْلِسُ الْحُكْمِ جَامِعُهَا
وَيَبْتُ مَالِهِ وَ مَقْسَمُ غَنَائِمِ الْمُسْلِمِينَ مَسْجِدُ
السَّهْلَةِ وَ مَوْضِعُ خَلَوَاتِهِ الزَّكَاةُ الْبَيْضُ
مِنَ الْغَرِيِّينَ.

یکی از اصحاب امام صادق علیه السلام از آن حضرت پرسید:

خانه و قرارگاه مهدی علیه السلام کجاست؟

آن حضرت فرمود:

محل حکومت او کوفه خواهد بود و جایگاه
قضاوت و حکمرانیش مسجد جامع کوفه. بیت
المال و محل تقسیم غنیمتها مسجد سهله، و
جایگاه استراحت و خلوتگه او در مکان ریگهای
سفید نجف خواهد بود.

نواب الدهور، ج ۲، ص ۱۲۵.

آگاهی غیبی

قال الصادق عليه السلام:

إِنَّهُ يُخْبِرُ كُلَّ قَوْمٍ بِمَا اسْتَبْطَنُوهُ
وَيَعْرِفُ وِلْيَتَهُ مِنْ عَدُوِّهِ بِالتَّوَسُّمِ.

امام صادق عليه السلام فرمود:

او (مهدی) از آنچه گروهها پنهان نموده‌اند
خبر می‌دهد و دوست خود را از دشمنش به
فراست باز می‌شناسد.

تلاش

قال الرضا عليه السلام:

لَوْ قَدْ خَرَجَ قَائِمُنَا لَمْ يَكُنْ إِلَّا الْعَلَقَ وَالْعَرَقَ،
 الْقَوْمُ عَلَى السُّرُوجِ وَ مَا لِبَاسُ الْقَائِمِ إِلَّا الْغَلِيظَ
 وَ مَا طَعَامُهُ إِلَّا الْجَشِيبَ.

امام رضا علیه السلام فرمود:

چون قائم ما قیام کند، چیزی جز مرگ و عرق
 نخواهد بود. افراد همواره بر پشت اسبها (در نبرد)

خواهند بود. لباس قائم لباسی خشن و غذایش
طعامی ناگوار و بد مزه خواهد بود.

بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۵۹.

فصل دوم:

امام مهدی علیه السلام

و شیوه‌های حکومتی

مظهر سنّت‌های انبیا

قال الحُسَيْنُ عليه السلام:

فِي الْقَائِمِ مِمَّا سُنُّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ ... فَأَمَّا مِنْ نُوحٍ
 فَطُولُ الْعُمُرِ وَ أَمَّا مِنْ إِبْرَاهِيمَ فَخِفَاءُ الْوِلَادَةِ وَ
 اعْتِزَالُ النَّاسِ وَ أَمَّا مِنْ مُوسَى فَالْخَوْفُ وَ الْغَيْبَةُ وَ
 أَمَّا مِنْ عِيسَى فَاخْتِلَافُ النَّاسِ فِيهِ وَ أَمَّا مِنْ أَيُّوبَ
 فَالْفَرَجُ بَعْدَ الْبَلْوَى وَ أَمَّا مِنْ مُحَمَّدٍ فَالْخُرُوجُ
 بِالسَّيْفِ.

امام حسین علیه السلام فرمود:

در قائم ما سنتها و ویژگیهایی از پیامبران وجود

دارد:

از نوح علیه السلام عمر طولانی،

از ابراهیم علیه السلام مخفی بودن ولادت و دوری گزینی

از مردم،

از موسی علیه السلام ترس و غیبت،

از عیسی علیه السلام اختلاف مردم درباره او،

از ایوب علیه السلام گشایش پس از گرفتاریها،

و از محمد صلی الله علیه و آله قیام با شمشیر.

اعزام نمایندگان

قال الباقر عليه السلام:

ثُمَّ يَرْجِعُ إِلَى الْكُوفَةِ فَيَبِيعُ الثَّلَاثَ مِائَةَ
وَالْبِضْعَةَ عَشَرَ رَجُلًا إِلَى الْأَفَاقِ كُلِّهَا فَيَمْسَحُ
بَيْنَ أَكْتافِهِمْ وَعَلَى صُدُورِهِمْ فَلَا يَتَعَايُونَ
فِي قَضَاءٍ.

امام باقر عليه السلام فرمود:

سپس (مهدی) به شهر کوفه بر می گردد و سیصد

و ده نفر و اندی را به تمامی اطراف می فرستد و
دستی بر بین شانها و سینه های آنان می کشد، پس
در هیچ قضاوتی در نمی مانند.

الامام المهدی، ص ۵۴۳.

برخورد با کارگزاران

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

عَلَامَةُ الْمَهْدِيِّ أَنْ يَكُونَ شَدِيداً عَلَى الْعُمَّالِ
جَوَاداً بِالْمَالِ رَحِيماً بِالْمَسَاكِينِ.

پیامبر گرامی اسلام ﷺ فرمود:

از نشانه‌های مهدی است:

سختگیری در برخورد با کارگزاران. بخشندگی

مال. مهربانی و رحمت با تهیدستان.

عزل کارگزاران ناسالم

قال علي عليه السلام:

لَيَنْزِعَنَّ عَنْكُمْ قُضَاةَ السُّوءِ ...
 وَ لَيَعْزِلَنَّ عَنْكُمْ أَمْرَاءَ الْجَوْرِ
 وَ لَيُطَهِّرَنَّ الْأَرْضَ مِنْ كُلِّ غَاشٍ
 وَ لَيَعْمَلَنَّ بِالْعَدْلِ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمود:

براستی او (مهدی) قاضیان زشت کردار را برکنار

می‌کند

و حکمرانان ستمگر را بر می‌دارد
و زمین را از هر ستمگری پاکیزه می‌کند
و خود به عدالت رفتار می‌نماید.

بحار الأنوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰، حدیث ۲۳.

هشت ماه سلاح بدوشی

قَالَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

صَاحِبُ الْأَمْرِ يَضَعُ سَيْفَهُ عَلَى عَاتِقِهِ

ثَمَانِيَةَ أَشْهُرٍ.

امام حسین عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمود:

صاحب الامر شمشیرش را به مدت هشت ماه بر

شانه خویش می گذارد (و به نبردی پیوسته

می پردازد). کمال الدین، ص ۳۱۸، روایت ۵.

شیوه نبرد با دشمنان

قَالَ الصَّادِقُ ع:

فَيَقْبِلُ عَلَى الطَّائِفَةِ الْمُنْحَرِفَةِ فَيَعْظُمُهُمْ
وَيَدْعُوهُمْ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ فَلَا يَزْدَادُونَ إِلَّا طُغْيَانًا
وَكَفْرًا فَيَأْمُرُ بِقَتْلِهِمْ فَيُقْتَلُونَ جَمِيعًا.

امام صادق ع فرمود:

پس (مهدی) روی به گروه منحرفان نماید و سه روز آنان را موعظه و دعوت کند و چون آنان بر

طغیان و کفرشان بیفزایند، فرمان به کشتار آنان
می دهد و همگی را می کشند.

نواب الدهور، ج ۳، ص ۱۴۲.

شدت و خشونت

قال الباقر عليه السلام :

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صلى الله عليه وآله سَارَ فِي أُمَّتِهِ بِاللَّيْنِ، كَمَا
يَتَأَلَّفُ النَّاسَ، وَالْقَائِمُ عليه السلام يَسِيرُ بِالْقَتْلِ، بِذَلِكَ
أَمَرَ فِي الْكِتَابِ الَّذِي مَعَهُ أَنْ يَسِيرَ بِالْقَتْلِ
وَلَا يَسْتَبِأَ أَحَدًا، وَيُلِّمُ لِمَنْ نَاوَاهُ.

امام باقر عليه السلام فرمود:

همانا رسول خدا صلى الله عليه وآله با امت خویش به نرمی و

محبت رفتار می نمود، ولی امام مهدی علیه السلام با کشتن
با آنان برخورد کند. این فرمانی است که در
نوشته‌ای که همراه اوست به او دستور داده‌اند تا با
این شیوه رفتار کند و کسی را به توبه فرا نخواند.
وای بر آنکه با او دشمنی ورزد!

الغیبة، نعمانی، ص ۱۵۳.

انتقام از بنی امیّه

قال الباقر عليه السلام :

فِي قَوْلِهِ تَعَالَى «وَلِمَنْ اِنْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ» :
 ذَلِكَ الْقَائِمُ عليه السلام اِذَا قَامَ اِنْتَصَرَ مِنْ بَنِي اُمَيَّةَ
 وَ مِنْ الْمُكْذِبِينَ وَ مِنَ النُّصَابِ .

امام باقر عليه السلام درباره این آیه شریفه (و برای آن کس که

انتقام کشد پس از ستمی که بر او رفته است) فرمود:

منظور از این آیه، قائم آل محمد علیهم السلام است، چون
او قیام کند از بنی امیه و تکذیب کنندگان و دشمنان
انتقام بگیرد.

تفسیر برهان، ج ۱، ص ۲۱۶.

خشونتى بسيار و شايسته

فِي حَدِيثِ الْبِغْرَاجِ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى بَعْدَ ذِكْرِ مَقْتَلِ

الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

ثُمَّ أَخْرَجُ مِنْ صُلْبِهِ ذَكَرًا أَنْتَصِرُ لَهُ بِهِ... يَمْلَأُ

الْأَرْضَ بِالْعَدْلِ وَ يُطَبِّقُهَا بِالْقِسْطِ يَسِيرُ مَعَهُ

الرُّعْبُ يَمُوتُ حَتَّى يُشَكَّ فِيهِ.

در حدیث معراج، خداوند پس از بازگویی شهادت
امام حسین علیه السلام برای پیامبر فرمود:

سپس از نسل او مردی را برانگیزم که انتقام او را
بگیرد... زمین را البریز از عدالت و سرشار از قسط
نماید، ترس و بیم همراه او به پیش تازد، آن قدر
بکشد که درباره او به شک و تردید بیفتند.

کامل الزیارات، ص ۳۳۲.

اقدامات اصلاحی

قال الباقر عليه السلام :

إِذَا قَامَ الْقَائِمُ عليه السلام يُوَسِّعُ الطَّرِيقَ الْأَعْظَمَ...

وَيَهْدِمُ كُلَّ مَسْجِدٍ عَلَى الطَّرِيقِ

وَيَسُدُّ كُلَّ كُوَّةٍ إِلَى الطَّرِيقِ

وَكُلَّ جَنَاحٍ وَكَنْيَفٍ وَمِيزَابٍ إِلَى الطَّرِيقِ.

امام باقر عليه السلام فرمود:

چون قائم عليه السلام قیام کند، راههای اصلی را توسعه

می‌دهد و هر مسجدی را که مانع راه باشد ویران
می‌سازد و هر پنجره را که به سوی راههای عمومی
گشوده باشد و نیز هر گونه ایوان و آبریزگاه و
ناودانی را که به طرف راههای عمومی باشد
می‌بندد.

الغیة، شیخ طوسی، ص ۴۷۵.

پذیرش اموال پاک

قَالَ الْمَهْدِيُّ عليه السلام:

وَ أَمَّا أَمْوَالُكُمْ فَمَا نَقْبَلُهَا إِلَّا لِتُطَهَّرُوا

فَمَنْ شَاءَ فَلْيَصِلْ وَ مَنْ شَاءَ فَلْيَقْطَعْ ...

وَمَا وَصَلْتَنَا بِهِ فَلَا قَبُولَ عِنْدَنَا إِلَّا لِمَا طَابَ وَ طَهَّرَ.

امام مهدی علیه السلام فرمود:

اما اموال شما را نمی پذیریم مگر از آن روی که

شما پاک شوید. پس هر که خواهد بما بپردازد و

آنکه خواهد دست باز دارد... و آنچه به ما پردازد،
جز آنچه پاک و پاکیزه باشد نزد ما پذیرفته نیست.

الغیبة، شیخ طوسی، ۲۹۰.

فصل سوم :

امام مهدی علیه السلام

و اصلاحات اعتقادی

اسلام جديد

قَالَ الْبَاقِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: (فِي صِفَةِ الْمَهْدِيِّ)
 يَهْدِمُ مَا كَانَ قَبْلَهُ كَمَا هَدَمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 أَمْرَ الْجَاهِلِيَّةِ وَ يَسْتَأْنِفُ الْإِسْلَامَ جَدِيداً.

امام باقر عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمود:

او (مهدی) آنچه را پیش از او بوده است در هم
 ریزد؛ آنگونه که رسول خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ امور جاهلیت را در
 هم ریخت. مهدی عَلَيْهِ السَّلَامُ اسلام را به گونه‌ای تازه و
 جدید می‌آغازد.

اندیشه‌ها در پرتو هدایت و قرآن

قال علي عليه السلام:

يُعْطِفُ الْهَوَىٰ عَلَى الْهُدَىٰ إِذَا عَطَفُوا الْهُدَىٰ
عَلَى الْهَوَىٰ وَ يَعْطِفُ الرَّأْيَ عَلَى الْقُرْآنِ إِذَا عَطَفُوا
الْقُرْآنَ عَلَى الرَّأْيِ.

علی علیه السلام فرمود:

هنگامی که مردم هدایت را تحت الشعاع هوای
نفس خود قرار دهند (مهدی) خواسته‌های نفسانی

را تحت الشعاع هدایت قرار می‌دهد و هنگامی که
مردم قرآن را بر اساس رأی و خواسته‌های خود
تفسیر کنند (مهدی) آراء و نظریات را پیرو قرآن
قرار می‌دهد.

نهج البلاغه، خطبة ۱۳۸.

دانش گستری

قال الصادق عليه السلام:

الْعِلْمُ سَبْعَةٌ وَعِشْرُونَ جُزْءًا فَجَمِيعُ مَا جَاءَتْ بِهِ
الرُّسُلُ جُزْءٌ إِنْ فَلَمْ يَعْرِفِ النَّاسُ حَتَّى الْيَوْمِ غَيْرَ
الْجُزْئَيْنِ فَإِذَا قَامَ الْقَائِمُ أَخْرَجَ الْخَمْسَةَ وَالْعِشْرِينَ
جُزْءًا فَبَثَّهَا فِي النَّاسِ.

امام صادق عليه السلام فرمود:

دانش، بیست و هفت قسمت است. تمامی آنچه

پیامبران آورده‌اند دو قسمت است و مردم تا کنون
بیش از دو قسمت را نشناخته‌اند. چون قائم بپای
خیزد، بیست و پنج قسمت دیگر را بیرون آورد و
در میان مردم بپراکند.

موسوعة احادیث المهدي عليه السلام، ج ۴، ص ۵۳.

اقامة شريعت نبوی

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

الْقَائِمُ مِنْ وُلْدِي ...
 وَ سُنَّتُهُ سُنَّتِي يُقِيمُ النَّاسَ عَلَى مِلَّتِي وَ شَرِيعَتِي
 وَيَدْعُوهُمْ إِلَى كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمود:

قائم از فرزندان من است، شیوه و سنت او سنت
 من است و مردم را بر اساس دین و شریعت من بر
 پای می دارد و به کتاب خداوند دعوت می کند.

احیا گر قرآن و سنت

قَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

فَيُرِيكُمْ كَيْفَ عَدَلُ السَّيْرِ
وَ يُخَيِّي مَيِّتَ الْكِتَابِ وَ السُّنَّةِ.

امیر مؤمنان علیه السلام فرمود:

(مهدی) شیوه عدالت را به شما نشان می دهد و

احکام از بین رفته کتاب و سنت را زنده سازد.

تعلیم عمومی قرآن

قال الباقر عليه السلام:

إِذَا قَامَ الْقَائِمُ مِنْ آلِ مُحَمَّدٍ عليه السلام ضَرَبَ فِئَاطِيطًا
لِمَنْ يُعَلِّمُ النَّاسَ الْقُرْآنَ عَلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ.

امام باقر عليه السلام فرمود:

چون قائم آل محمد عليه السلام کند نماید، خیمه‌هایی
برپای دارد تا افرادی قرآن را آنگونه که خدای نازل
فرموده است به مردم بیاموزند.

فصل چهارم:

امام مهدی علیه السلام

و اصلاحات اقتصادی

فقر زدایی عمومی

قال الباقر عليه السلام:

إِذَا ظَهَرَ الْقَائِمُ سَوَّى بَيْنَ النَّاسِ
حَتَّى لَا تُرَى مُحْتَاجاً إِلَى الزَّكَاةِ.

امام باقر عليه السلام فرمود:

چون قائم عليه السلام ظهور کند آنگونه بین مردم به
مساوات رفتار نماید که نیازمند به دریافت زکات
دیده نشود.

سازندگی گسترده

قال الباقر عليه السلام:

الْقَائِمُ مِنَّا مَنْصُورٌ بِالرُّعْبِ مُؤَيَّدٌ بِالنَّصْرِ...
يَبْلُغُ سُلْطَانَهُ الْمَشْرِقَ وَالْمَغْرِبَ...
فَلَا يَبْقَى عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ خَرَابٌ إِلَّا عُمِّرَ.

امام پنجم عليه السلام فرمود:

قائم ما به وسیله بیم، یاری شود و با پیروزی
تأیید گردد. حکومت او مشرق و مغرب را فرا

گیرد. پس در تمامی روی زمین خرابی باقی
نمی ماند مگر آنکه آباد شود.

منهاج البراعة، ج ۸، ص ۳۵۳.

پرداخت وامها و آزادی بردگان

قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي تَوْصِيْفِ الْمَهْدِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

فَلَا يَتْرُكُ عَبْدًا مُسْلِمًا إِلَّا اشْتَرَاهُ وَاعْتَقَهُ

وَلَا غَارِمًا إِلَّا قَضَىٰ دَيْنَهُ

وَلَا مَظْلَمَةً لِأَحَدٍ مِنَ النَّاسِ إِلَّا رَدَّهَا

وَلَا يَقْتُلُ قَتِيلًا إِلَّا قَضَىٰ عَنْهُ دَيْنَهُ وَالْحَقَّ

عِيَالَهُ فِي الْعَطَاءِ.

امیر مؤمنان علیه السلام در توصیف امام مهدی علیه السلام فرمود:
هیچ برده مسلمانانی باقی نمی ماند مگر آنکه
مهدی علیه السلام او را خریده و آزاد می سازد و بدهکاری
نیست مگر آنکه وام او را بپردازد. ستمی بر کسی
نمی رود مگر آنکه داد او را بستاند. کسی کشته
نمی شود مگر اینکه قرض او ادا می کند و
خانواده اش را تحت پوشش کمکهای خویش قرار
می دهد.

استخراج گنجها و تقسیم مالها

قال النَّبِيُّ ﷺ فِي صِفَةِ الْمَهْدِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

إِنَّهُ يَسْتَخْرِجُ الْكُنُوزَ وَ يُقَسِّمُ الْمَالَ.

پیامبر اکرم ﷺ فرمود:

(مهدی) گنجها را استخراج می کند

و ثروتها را تقسیم می نماید.

زمین در دست شیعیان

قال الصادق عليه السلام:

كُلُّ مَا فِي أَيْدِي شِيعَتِنَا مِنَ الْأَرْضِ فَهُمْ فِيهِ
 مُحَلَّلُونَ حَتَّى يَقُومَ قَائِمُنَا فَيُجْبِيهِمْ طَسَقَ مَا
 كَانَ فِي أَيْدِيهِمْ وَ يَتْرَكَ الْأَرْضَ فِي أَيْدِيهِمْ
 وَأَمَّا مَا كَانَ فِي أَيْدِي غَيْرِهِمْ فَإِنَّ كَسْبَهُمْ مِنَ
 الْأَرْضِ حَرَامٌ عَلَيْهِمْ حَتَّى يَقُومَ قَائِمُنَا فَيَأْخُذَ
 الْأَرْضَ مِنْ أَيْدِيهِمْ وَ يُخْرِجَهُمْ صَغَرَةً.

امام صادق علیه السلام فرمود:

همه زمینهایی که در اختیار شیعیان ماست بر آنان حلال است تا آنکه قائم ماقیام نماید و از آنان مالیات زمینهایی را که در اختیار آنان است بستاند و زمین را به ایشان واگذار نماید. اما زمینهایی که در اختیار غیر شیعیان است، درآمد آنان از این زمینها حرام است تا وقتی که قائم ما بپای خیزد و زمین را از آنان باز ستاند و با ذلت آنان را بیرون براند.

الکافی، ج ۱، ص ۴۰۸.

بخششی گسترده

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنَّ فِي أُمَّتِي الْمَهْدِيَّ ... فَيَجِيءُ إِلَيْهِ رَجُلٌ

فَيَقُولُ: يَا مَهْدِيُّ أَعْطِنِي، أَعْطِنِي!

قَالَ: فَيُحْتَبَى لَهُ فِي ثَوْبِهِ مَا اسْتَطَاعَ أَنْ يَحْمِلَهُ.

رسول گرامی اسلام ﷺ فرمود:

مهدی از امت من است ... شخص به محضر او

می آید و می گوید: ای مهدی! به من چیزی بده! مرا

چیزی ببخش!

پس آن حضرت به اندازه‌ای که آن مرد بتواند
بردارد و حمل کند (ثروت و مال) در دامان او
می‌ریزد.

سنن ترمذی، ج ۴، ص ۴۳۹، روایت ۲۲۳۲.

فرمان عدالت و سازندگی

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

يُفَرِّقُ الْمَهْدِيُّ أَصْحَابَهُ فِي جَمِيعِ الْبُلْدَانِ
وَيَأْمُرُهُمْ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَيَجْعَلُهُمْ حُكَّامًا
فِي الْأَقَالِيمِ وَيَأْمُرُهُمْ بِعِمْرَانِ الْمُدُنِ.

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمود:

مهدی اصحاب خویش را در تمامی شهرها
می پراکند و آنان را به عدالت و احسان فرمان

می دهد، آنان را حاکمان مناطق مختلف قرار داده به
آنان دستور می دهد که به آبادانی و سازندگی
شهرها بپردازند.

يوم الخلاص، ص ۳۹۵.

خوان حکمت و ثروت

قال الباقر عليه السلام في صفة المهدي:

يُعْطِيكُمْ فِي السَّنَةِ عَطَائِينَ وَ يَرْزُقُكُمْ
 فِي الشَّهْرِ رِزْقَيْنِ وَ تُؤْتُونَ الْحِكْمَةَ فِي زَمَانِهِ
 حَتَّى أَنْ الْمَرْئَةَ لَتَقْضِي فِي بَيْتِهَا بِكِتَابِ اللَّهِ
 تَعَالَى وَ سُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ.

امام باقر عليه السلام در توصیف مهدی عليه السلام فرمود:

در سال دوبار بر شما بخشش می فرماید و در هر

ماه دوبار روزی می دهد. در زمان او حکمت به
شما داده شود، تا آنجا که زن در خانه خویش بر
اساس کتاب خداوند و سنت پیامبر ﷺ حکم
می کند.

الغیبة، نعمانی، ص ۱۵۸.

مبارزه با ثروت اندوزی

قَالَ الصَّادِقُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

فَإِذَا قَامَ قَائِمُنَا عَلَيْهِ السَّلَامُ حَرَّمَ عَلَيَّ كُلَّ ذِي كَنْزٍ
 كَنْزُهُ حَتَّى يَأْتُوهُ بِهِ يَسْتَعِينُ بِهِ.

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَامُ فرمود:

چون قائم ما قیام کند، هر گنجی را بر صاحب آن
 حرام نماید، تا آن را به خدمت او آورند و او آن گنج
 را (در راه مصالح مردم) به کار گیرد.

فصل پنجم:

امام مهدی علیه السلام

و اجرای عدالت

عدالت جهانی

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

إِنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ إِمَامٌ أُمَّتِي ...
 وَمِنْ وَوَلَدِهِ الْقَائِمُ الْمُنْتَظَرُ
 الَّذِي يَمْلَأُ اللَّهُ بِهِ الْأَرْضَ عَدْلًا وَ قِسْطًا
 كَمَا مَلَأَتْ جَوْرًا وَ ظُلْمًا.

پیامبر اکرم ﷺ فرمود:

براستی که علی بن ابی طالب علیه السلام امام امت من

است ...

و قائم از نسل اوست.

آن کس که زمین را از عدالت و مساوات لبریز
می‌کند، آنگونه که از ستم و بیداد لبریز گشته باشد.

کشف الغمة، ج ۳، ص ۳۶۸.

عدالت درباره نیکان و بدان

قال الباقر عليه السلام:

إِذَا قَامَ قَائِمُنَا فَإِنَّهُ يُقَسِّمُ بِالسَّوِيَّةِ
وَيَعْدِلُ فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ الْبَرِّ مِنْهُمْ وَالْفَاجِرِ.

امام باقر عليه السلام فرمود:

چون قائم ما بیای خیزد بطور مساوی تقسیم
می کند و در میان خلق خدا - بانیک و بد - به عدالت
رفتار می نماید.

باز پس گیری حقوق

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ:

يَبْلُغُ مِنْ رَدِّ الْمَهْدِيِّ الْمَظَالِمَ حَتَّىٰ لَوْ كَانَ
تَحْتَ ضِرْسِ إِنْسَانٍ شَيْءٌ أَنْتَزَعَهُ حَتَّىٰ يَرُدَّهُ.

رسول خدا ﷺ فرمود:

کار امام مهدی علیه السلام در باز پس گرفتن حقوق بدانجا
رسد که اگر در بُن دندان انسانی حق فردی دیگر
نهاده باشد، آن را باز پس گرفته و (به صاحب حق)
بر می گرداند. موسوعة احادیث الامام المهدي، ج ۱، ص ۲۲۱.

قضاوت بدون شاهد خواهی

قَالَ الْعَسْكَرِيُّ عليه السلام: (فِي صِفَةِ الْقَائِمِ عليه السلام)

فَإِذَا قَامَ قَضَى بَيْنَ النَّاسِ بِعِلْمِهِ كَقَضَاءِ

دَاوُدَ عليه السلام لَا يَسْأَلُ الْبَيِّنَةَ.

امام عسگری عليه السلام در توصیف حضرت مهدی عليه السلام

فرمود:

چون او قیام نماید، بین مردم بر اساس دانش خود حکم

کند، همانند قضاوت حضرت داود، و درخواست شاهد

نمی‌کند. الکافی، ج ۱، ص ۵۰۹، روایت ۱۳.

فهرست منابع

- ١- القرآن الكريم .
- ٢- الامام المهدي، قزويني، مؤسسة الوفا، قم، ١٤٠٥ هـ قم.
- ٣- بحار الانوار، مجلسي، دارالكتب الاسلاميه، تهران، ١٣٩٨ هـ ق.
- ٤- تهذيب الاحكام، طوسي، دارالكتب الاسلاميه، ١٣٦٥ هـ ش.
- ٥- تفسير البرهان، بحراني، دارالكتب العلميه، قم، بي تا.
- ٦- سنن ترمذي، ترمذي، دارالفكر، بيروت، ١٤٠٨ هـ ق.
- ٧- صراط المستقيم، بياضي، المكتبة المرتضوية نجف، ١٣٨٤ هـ ق.
- ٨- علل الشرايع، صدوق، مكتبة الداوري قم، بي تا.
- ٩- الغيبة، طوسي، مؤسسة المعارف الاسلاميه، ١٤١١ هـ ق.
- ١٠- الغيبة، نعماني، مؤسسة الاعلمي، بيروت، ١٤٠٣ هـ ق.

- ١١- الكافي، كليني، دارالكتب الاسلامية، تهران، ١٣٦٣ هـ ش.
- ١٢- كمال الدين، صدوق، مؤسسة النشر الاسلامي، قم، ١٤٠٥ هـ ق.
- ١٣- كشف الغمة، اربلي، دارالاضواء، بيروت، بي تا.
- ١٤- كامل الزيارات، ابن قولويه، مكتبة المرتضوية، نجف، ١٣٥٦.
- ١٥- منهاج البراعة، خوئي، بنياد فرهنگي امام المهدي عليه السلام قم، ١٤٠٥ هـ ق.
- ١٦- منتخب الاثر، صافي، نشر كتاب قم، ١٣٧٣ هـ ق.
- ١٧- موسوعة احاديث الامام المهدي، كوراني، مؤسسة المعارف الاسلاميه، قم، ١٤١١.
- ١٨- نهج البلاغه، سيد رضى، ترجمه فيض الاسلام.
- ١٩- نوائب الدهور، ميرجهاني، كتابخانه صدر، ١٣٦٩.
- ٢٠- وسائل الشيعة، حرّ العاملي، داراحياء التراث بيروت، ١٣٩١ هـ ق.
- ٢١- يوم الخلاص، كامل سليمان، دارالكتاب اللبناني بيروت، ١٤٠٢ هـ ق.